

TISKOVÁ ZPRÁVA

Zámek Jezeří a hrad Veveří jsou od 1. července národními kulturními památkami

Praha 29. června 2023

Dvě z památek ve správě Národního památkového ústavu, státní zámek Jezeří v Ústeckém kraji a státní hrad Veveří na jižní Moravě, se od 1. 7. 2023 připojují k nejvýznamnější součásti kulturního bohatství naší země. Stávají se národními kulturními památkami (NKP). Rozhodla o tom vláda v listopadu loňského roku. Nově se mezi NKP zařazuje celkem 8 objektů z celé České republiky.

Státní zámek Jezeří

Měl zmizet z povrchu země – Přesto žije! Barokní zámek Jezeří na Mostecku, který měl být kvůli těžbě uhlí zbourán, se postupně ukazuje ve své kráse. Na podzim 2022 se představil zrestaurovaný dvoupatrový divadelní sál s galerií. Během stavební obnovy byly vyměněny nosníky eliptické kopule, poškozené části krovu a dřevěného bednění. Byly doplněny chybějící části balkonu a oken. V Česku unikátní sál hostil v minulosti přední hudební skladatele a v soukromé premiéře tady zazněla Beethovenova symfonie *Eroica*.

U příležitosti prohlášení zámku Jezeří národní kulturní památkou si návštěvníci budou moci 1. 7. 2023, zcela mimořádně, prohlédnout prostory přilehlé k obnovenému divadelnímu sálu. Je to jedinečná příležitost spatřit bývalé hudební salony před jejich rekonstrukcí. K vidění budou i restaurátorské průzkumy původní výmalby. Návštěva těchto prostor bude 1. 7. součástí základního prohlídkového okruhu Zámecké interiéry. Vstupenky je možné si pořídit na pokladně zámku nebo online na webových stránkách státního zámku Jezeří.

Vedle toho můžete navštívit také dva okruhy bez průvodce. Okruh s výhledem nabízí jedinečný výhled z druhého patra jihovýchodního křídla do krajiny, včetně velkolomu ČSA, který v 70. letech zcela změnil tvář krajiny. Jak vypadalo kdysi okolí zámku se Vám pokusí přiblížit tematická instalace, věnovaná zaniklým obcím, jezeru a zámeckému parku. Okruh Přízemí a sklepy představí zámeckou stříbrnici, pokoje kapucínů, oratoř zámecké kaple, lovecké pokoje a hlavní nádvoří. Součástí tohoto okruhu je i sklepení, kde jsou pohádkové bytosti a strašidla.

Státní hrad Veveří

Kdysi slavný hrad, kamenný ochránce „v zádech“ Brna, tyčící se na rozsáhlém skalním ostrohu nad řekou Svratkou, byl donedávna jedním z nejvíce poškozených a zanedbaných hradů na Moravě.

V minulosti byl sídlem moravských markrabat, byl jedním z nejdůležitějších zeměpanských hradů a mnohokrát se zapsal do dějin celé země. Poslední majitel hradu baron Maurice Arnold de Forest se přátelil s Winstonem Spencerem Churchillem, který hrad Veveří třikrát navštívil. Po druhé světové

válce opakovanou snahou o naprosto nevhodná využití areál hradu velmi utrpěl. Teprve na přelomu tisíciletí začala systematická práce na jeho postupné obnově.

Hrad Veveří je ve správě Národního památkového ústavu od roku 1999 a už v roce 2001 zde byla otevřena první prohlídková trasa. V současnosti vedle prohlídky areálu a výstavy Lev a orlice. Moravští Lucemburkové a jejich hrad nabízí hrad Veveří dva návštěvnické okruhy. Apartmá prince Vasy představuje reprezentační místnosti 1. patra a připomíná jednoho z bývalých majitelů, švédského korunního prince Gustava Vasu. Druhý okruh Stavebně-historický vývoj hradu Veveří návštěvníky provede hradem od sklepů až po půdy, ukáže hospodářské zázemí hradu z dob posledních majitelů a také gotické prostory, které se na Veveří dochovaly.

Díky své blízkosti Brnu a přehradě je státní hrad Veveří oblíbeným výletním cílem a v letošním roce se opět zapojuje i do řady kulturních akcí.

Bližší informace o okruzích i termíny prohlídek najdete na webových stránkách státního hradu Veveří. Vstupenky je možné zakoupit na pokladně nebo online.

Národní památkový ústav spravuje přes stovku památkových objektů. 90 % z nich patří mezi národní kulturní památky.

Národní kulturní památky v ČR

Kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa, prohlašuje podle § 4 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči vláda ČR nařízením za národní kulturní památky a stanoví podmínky jejich ochrany. Návrh na vyhlášení připravuje ministerstvo kultury ve spolupráci s Národním památkovým ústavem.

Národní památkový ústav patří k nejvýznamnějším paměťovým institucím v České republice a je zároveň největší příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR. Současnými zákony, zejména zákonem památkovým, je mu svěřena řada odborných úkolů týkajících se státní památkové péče. Poskytuje např. odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, metodicky působí na sjednocení přístupů při záchraně a rozvíjení hodnot památkového fondu na území ČR, jehož soupis také vede. Aktivně zasahuje do procesu prohlášení jednotlivých předmětů, objektů a území kulturními památkami a zajišťuje v rámci svých možností jejich dokumentaci. Pro výkon odborné složky památkové péče disponuje sítí 14 územních odborných pracovišť se sídlem v každém kraji. Jako vědecká a výzkumná organizace se Národní památkový ústav podílí na mnoha projektech, plní výzkumné úkoly, poskytuje odborné vzdělávání v oblasti památkové péče a ročně vydává desítky publikací. Vedle toho spravuje více než sto nemovitých památek v majetku státu, z nichž většina je přístupná veřejnosti.

Kontakt:

Blanka Černá, tisková mluvčí NPÚ, tel. 724 511 225, cerna.blanka@npu.cz

SZ Jezeří – správa zámku, tel. 724 326 031, jezeri@npu.cz

Lenka Uedlová, kastelánka SH Veveří, tel. 724 703 429, veveri@npu.cz

